

Proef "Technomiles" van start. Experiment "BètaBrug" geslaagd

Het Platform Bèta Techniek voert experimenten uit die inzicht moet geven of financiële prikkels leerlingen kunnen stimuleren om voor een natuurwetenschappelijke of technische opleiding te kiezen. In Eindhoven start in januari het experiment Smartcard waarmee leerlingen "technomiles" kunnen sparen. Het experiment "BètaBrug" van de Universiteit van Amsterdam heeft het eerste resultaat opgeleverd, alle deelnemers kiezen voor een bètastudie.

De Smartcard is een concept om leerlingen in het voortgezet onderwijs te stimuleren om deel te nemen aan bètatechnische activiteiten binnen en buiten hun schoolopleiding. Doel hiervan is een betere oriëntatie van leerlingen op wetenschap en techniek. De veronderstelling is dat dit ertoe bijdraagt dat leerlingen bewuster kiezen voor een vervolgopleiding, bij voorkeur een bèta- of techniekopleiding. Door deel te nemen aan deze activiteiten kunnen leerlingen zogenaamde technomiles sparen. Deze kunnen ze vervolgens verzilveren met technogadgets zoals een mp3-speler, muziek downloads, games en memorysticks of worden gebruikt voor goedkope abonnementen op tijdschriften.

Een voorbeeld van activiteiten waarmee leerlingen kunnen sparen is "De Efteling Experience", een bezoek aan de Efteling niet om in een attractie te zitten maar om de techniek en wetenschap achter de attracties te bekijken. Leerlingen krijgen opdrachten en vragen om te beantwoorden. Op school wordt ook ingegaan op de fenomenen die zij hebben waargenomen in de Efteling, bijvoorbeeld rond zwaartekracht. Leerlingen kunnen ook meedoen aan Jet-Net activiteiten. In de regio Eindhoven speelt het hightech bedrijfsleven een hoofdrol in het laten zien van techniek en toegepaste wetenschap. Samen met scholen hebben zij al veel ontwikkeld om leerlingen een kijkje in de keuken te geven en ze een beter beeld te geven van het werken in hightech sector.

Onderzoek onder zowel experts, het bedrijfsleven, onderwijsinstellingen, docenten als natuurlijk leerlingen in het voortgezet- en middelbaar beroepsonderwijs heeft haalbaarheid en wenselijkheid van een pilot voor het smartcardconcept aangetoond. De doelgroep van de pilot zijn leerlingen in 3 en 4 havo en 3, 4 en 5 vwo. Deze doelgroep wordt gekozen omdat op die manier eventuele effecten op de instroom in hoger onderwijs goed te meten zal zijn en zo zal aansluiten bij de doelstellingen van het Deltaplan Bèta Techniek.

De Smartcardpilot zal in de regio Eindhoven plaatsvinden en aansluiten bij de afspraken die in het kader van het Regionaal Actieplan Eindhoven tussen Platform Bèta Techniek en Regio Eindhoven zijn gemaakt. De pilot zal worden uitgevoerd door Technific (projectbureau van de Stichting Techniek Educatie & Promotie). Samenwerking met het CJP (Cultureel Jongeren Paspoort) wordt nader onderzocht. De pilot wordt aangestuurd door het Platform Bèta Techniek.

BètaBrug geslaagd

De pilot BètaBrug is een op maat gemaakt programma voor leerlingen die nog onvoldoende basisniveau in de exacte vakken hebben om een bètatechnische vervolgstudie aan de universiteit te volgen. Na een korte voorbereiding is de Universiteit van Amsterdam februari jl. gestart met de eerste groep van acht leerlingen/studenten. Deze studenten in spé kregen een financiële bijdrage van 225 euro per maand en een gedeelte van het collegegeld vergoed. De leerlingen volgden één tot drie vakken die zij afgelopen week afronden: allen

met goede resultaten. De leerlingen hebben allemaal aangegeven ook daadwerkelijk een bèta/technische vervolgopleiding te kiezen zoals natuurkunde, industrieel ontwerpen, psychobiologie en kunstmatige intelligentie. Hoewel van slechts een kleine groep leerlingen sprake was zijn de eerste ervaringen en resultaten bemoedigend. Komend najaar start er een groep van 16 leerlingen. In het buitenland (vooral Zweden) wordt al langer met succes geëxperimenteerd met deze aanpak. Het platform onderzoekt of ook een pilot in het hbo kan worden gestart.

Het Deltaplan Bèta/Techniek

Het Platform Bèta Techniek werkt een jaar aan het realiseren van de doelen van het kabinet vastgelegd in het Deltaplan Bèta Techniek: een structurele verhoging van het aantal goed gekwalificeerde bèta's en technici. Veel is in gang gezet om onderwijs en arbeidsmarkt aantrekkelijker te maken en om keuzes voor bètatechniek opleidingen te stimuleren. En er zijn voorzichtig eerste positieve resultaten te melden. Een aantal instellingen en opleidingen die de afgelopen jaren hard heeft gewerkt aan het verbeteren van studieprogramma's en instroombeleid ziet de voorinschrijvingen weer stijgen, bijvoorbeeld de Universiteit Utrecht en de Radboud Universiteit Nijmegen. Maar voor een structurele stijging over de volle breedte moet nog veel gebeuren. In de hele keten van basisschool tot arbeidsmarkt worden de inspanningen de komende tijd verder opgevoerd.

Enkele mijlpalen van het Platform Bèta Techniek in 2005

530 basisscholen geven techniek een vaste plek in het schoolprogramma. In 2010 zullen dit 2500 scholen zijn. 120 middelbare scholen en 20 researchgeoriënteerde bedrijven werken in Jet-Net samen om leerlingen de toepassingen van bètatechniek te laten ervaren.

Omvangrijke regionale netwerken van scholen, hbo's en universiteiten zorgen voor het beter toe leiden van leerlingen naar het hoger onderwijs. 60 scholengemeenschappen in het vmbo-havo-atheneum-gymnasium gaan zich als bètatechniekschool verder profileren. Dit aantal zal groeien tot 200 (ongeveer 30% van alle VO scholen) in 2006. In het vmbo en mbo worden vernieuwingen gebundeld naar een ambitieus programma dat start met 160 vmbo scholen. Alle hbo's vernieuwen hun bètatechnische programma's in het programma hbo-Sprint. Met diverse werkgeverorganisaties zijn scenario's opgesteld om te werken aan voldoende gekwalificeerde medewerkers in de toekomst. In 17 Casimir-projecten worden onderzoekers uit publieke en private R&D organisaties uitgewisseld zodat zij hun loopbaan verder kunnen ontwikkelen. Hier komen eind 2005 nog eenzelfde aantal bij. Kortom: in alle schakels van de keten van onderwijs en arbeidsmarkt lopen acties. De komende periode worden de activiteiten verbreed naar meer en meer partijen die willen meedoen.

Voor meer informatie over het Platform Bèta Techniek kunt u contact opnemen met Rolf Schreuder, r.schreuder@deltapunt.nl / 0703119713 / 06-22806001